

NYKYISEN HAJAANNUKSEN ERÄISTÄ PIIRTEISTÄ

Olemme joutuneet monet kerrat panemaan merkille sen aatteellisen ja organisatorisen hajaannuksen, jota tapahtuu *oikealla*, porvarillisten demokraattien ja sosialististen opportunistien leirissä, hajaannuksen, joka on kiertämätön — vastavallankumouksen riehumiskaudella — niiden puolueiden ja virtausten keskuudessa, joissa pikkuporvarillinen intelligenssi on vallitsevana. Mutta yleiskuva hajaannuksesta olisi vaillinainen, ellemme pysähtyisi käsittelemään myös sitä hajaannusta, jota tapahtuu „*vasemmalla*”, pikkuporvarillisten „socialistivallankumouksellisten” leirissä.

Tietysti sanontaa „vasemmalla” voidaan tässä käyttää vain hyvin ehdollisesti, luonnehtimaan niitä, jotka ovat taipuvaisia *näyttelemään* vasemmistolaisuutta. Olemme jo monta kertaa osoittaneet „Proletarissa”, että juuri Venäjän vallankumouskausi on korkeimmassa nousukohdassaan tuonut erittäin havainnollisesti ilmi avoimessa joukkopoliitikassa eserräläisen „vallankumouksellisuuden” kaiken häilyväisyyden, epävarmuuden, sen koko periaatteettomuuden. Riittää, kun palautamme mieliin vain suurimmat tapahtumat. Syyskauden nousu vuonna 1905: eserrät ovat tehneet salaisen liiton kansansosialistien kanssa, jotka kiskovat legaalisen „kansansosialistisen puolueen” puoleen. Eserräpuolueen edustajakokous vuoden 1905 joulukuussa hylkää „suunnitelman” tuollaisen eserräpuolueen kaksoisolennon perustamisesta, mutta vuoden 1906 kevät- ja kesäkauden nousun aikana näemme eserrien *taaskin* ahertavan päivälehdissä, s.o. yleiskansallisen agitaation tärkeimmällä puhujalavalla, ja olevan liitossa kansansosialistien

kanssa. Nämä viimeksi mainitut kieltäytyvät julkisesti vallankumouksesta syksyllä 1906, Viaporin ja Kronstadtin tappion jälkeen, esiintyvät avoimesti opportunisteina, ja siitä huolimatta II Duuman vaalit Pietarissa (vuoden 1907 keväällä) herättävät jälleen henkiin eserrien, kansansosialistien ja trudovikkien „narodnikkilaisen vaaliliiton”. Sanalla sanoen, vallankumous paljasti täydelleen ja loppuun saakka sen, ettei eserräpuolueella ole mitään vähänkään määrättyä luokkajohdantoa, teki tästä puolueesta itse asiassa pikkuporvarillisen talonpoikaisdemokratian lisäksi, sen siiven, *pakotti* sen jatkuvasti häilymään sanoissa ilmenevän vallankumousintoilun ja kansansosialistisen ja trudovikkilaisen diplomatian välillä. Maksimalistien erottuminen, jotka koko ajan vallankumouksen kulussa yrittivät erottua eserristä, mutta eivät pystyneet lopullisesti erottumaan, on vain vahvistanut sen, että narodnikkilaisen vallankumouksellisuuden luokkajohdanto on epävakaa. Eserräläiselle keskustalle, „puhtaille” eserrille, — kirjoitimme me jo „Proletarin” 4. numerossa, artikkelissa „Eserräläiset menshevikit”, — ei jää muuta neuvoa kuin puolustautua marxilaisilta lainattujen todistusperusteiden avulla näitä molempia eserräläisyyden „uusia” suuntia vastaan*. Kun sosialidemokraatit vallankumouksen lopputuloksena liittyivät lopullisesti ympärilleen yhden määrätyn luokan, nimittäin proletariaatin, ja antoivat selvän muodon kahdelle virtaukselle, jotka ovat ominaisia koko kansainväliselle sosialidemokratialle, opportunistiselle ja vallankumoukselliselle virtaukselle, niin sosialistivallankumouksellisilla ei ollut vallankumouksen jälkeen mitään suoranaista tukijohdantoa, mitään selvää rajaviivaa, joka pystyisi erottamaan heidät toisaalta trudovikeista ja kansansosialisteista, jotka on sidottu suureen pienisäntien joukkoon, ja toisaalta maksimalisteista, intelligenttimäisestä terroristiryhmästä.

Ja nyt, sen jälkeen, kun maksimalismi on kadonnut — mahdollisesti väliaikaisesti, — me näemme sille sukua olevan virtauksen uusiutuvan uusissa pukimissa. „Sosialistivallankumouksellisten ryhmän” äänenkannattaja, „Revoljutsionnaja Mysl”⁵⁴ lehtipahanen (№ 1 — huhtikuu 1908, № 2 — kesäkuu), pystyttää aitaan itsensä ja „eserräpuolueen virallisen äänenkannattajan”, s.o. sen pää-äänenkannatta-

* Ks. Teokset, II. osa, s. 182. Toim.

jan, „Znamja Truda”⁵⁵ lehden, välille ja julistaa, että „on *uudestitarkistettava* meidän (s.o. eserräin) teoreettinen maailmankatsomuksemme, meidän eserräläiset taistelu- ja organisaatiomenetelmämme”. Koko tuo „tarkistus”, koko tämä uuden lehden lupaama „luova arvostelutyö” on tietysti pelkkä fraasi. Todellisuudessa ei voi olla puhettakaan mistään teorian uudelleentarkistuksesta, sillä uudella sanomalehdellä ei ole mitään teoreettista maailmankatsomusta, se vain kertaa uudelleen tuhansin eri tavoin terrorikehotuksia ja koettaa kömpelösti, taitamattomasti, naiivisti sopeutua tähän muka uuteen, mutta itse asiassa vanhaan, hyvin vanhaan käsityskantaan, joka on olemassa vallankumouksesta, joukkoliikkeestä, yleensä puolueiden merkityksestä j.n.e. Se, miten hämmästyttävän viheliäistä on tämä tällainen „teoreettinen” pääoma, pistää erikoisesti silmään, kun sitä rinnastetaan mahtipontisiin tarkistamista, arvostelamista ja luomista koskeviin lupauksiin. Se täydellinen teoreettisten katsomusten sekavuus, joka eserräläisyydessä on sekä „uudella” että „vanhalla” virtauksella, tulee ilmi sitäkin selvemmin, kun „Revoljutsionnaja Mysl” itse korostaa „evoluutiota, joka tapahtuu eserräpuolueen virallisen äänenkannattajan johtomiesten katsomuksissa”, — evoluutiota, joka ilmenee siinä, että erittäin tehostetusti korostetaan „järjestelmällistä poliittista terroria keskuksessa” tarkoituksella „jouduttaa tapahtumia”. Tämä on lainaus „Znamja Truda” lehden 8. numerosta. Ja 10.—11. numerossa (helmi—maaliskuu 1908) tapaamme aivan samanlaisia puheita „koko puolueen voimien jännittämisestä” „keskuksessa harjoitettavaan poliittiseen terroriin”, siitä, että tähän tarkoitukseen on löydettävä „suuria rahavaroja”, ja sitten heti rinnalla esitetään „hieno vihjaus”, mistä näitä varoja mahdollisesti voitaisiin saada: „kaikki puolueet”, kirjoittaa „Znamja Truda”, ss. 7—8, „aina kadetteja ja rauhallisia uudistajia myöten käyttävät hyväkseen tämän toiminnan lähimpiä hedelmiä. Ja sen tähden puolueella on oikeus odottaa, että se saa mitä laajinta yhteiskunnallista apua tässä taistelussaan”.

Lukija näkee, ettei uuden sanomalehden kirjoituksissa ole mitään uutta. Se on kuvaava vain siltä kannalta, että se tarjoaa opettavaista aineistoa „vasemmistolaisilla” ja teennäisen vallankumouksellisilla fraaseilla verhotun *hajaannuksen* arvioimiseksi. „Golos Sotsial-Demokratassa” (№ 1)

menshevikit puolustelevat rahavarojen keräämistä liberaaleilta sillä, että päämäärien välillä on olemassa vissiä poliittista solidaarisuutta. Eserrät sanovat „Znamja Truda” lehdessä kadeteille ja rauhallisille uudistajille: tähän käytätte hedelmiä hyväksenne. Äärimmäisyydet koskettavat toisiaan. Pikkuporvarillinen opportunisti ja pikkuporvarillinen vallankumouksellisuus „vilkuilevat” samalla tavalla — vaikkakin eri tahoilta — kadetteihin ja rauhallisiin uudistajiin.

Eivätkä mainitut äärimmäisyydet kosketa toisiaan ainoastaan tässä. Pettymystä vallankumouksesta ovat tunteneet sekä menshevikit että „vallankumoukselliset” narodnikit. Kummatkin ovat valmiit viittaamaan kintaalla puoluekantaisuudelle, puolueen vanhoille perinteille, vallankumoukselliselle joukkotaistelulle. „Virhe, joka on yhteinen melkein kaikille vallankumouspuolueille”, kirjoittaa „Vallankumouksellinen Ajatuksettomuus” *, „virhe, jolla on ollut turmiollinen osansa siinä kriisissä, joka meitä parhaillaan koettelee, on lioiteltu usko joukkoluontoisen kansankapinan mahdollisuuteen ja tarpeellisuuteen”... „Puolueen odotukset eivät ole toteutuneet elämässä”. Aivan turhaan sosialistivallankumoukselliset, nähkääs, rakentelivat „socialistista ohjelmaa marxilaisen kaavan mukaan”, rakensivat „käsityksen vallankumouksesta samaistamalla sen joukkoliikkeen ja taloudellisten tarpeiden synnyttämän joukkokapinan kanssa, tehden siihen tosin aloitekykyistä vähemmistöä koskevan korjauksen”. Korjausten asemesta on kehitettävä „aloitekykyisen vähemmistön aktiivisen toiminnan teoriaa ja käytäntöä” (№ 1, ss. 6—7). On ylistettävä sen „välittömän tunteen merkitystä, jonka valtaan vallankumoustaistelija joutuu, sekä häntä innoittavien ihanteiden merkitystä” (№ 2, s. 1), mutta teoreettiset kysymykset, filosofia, tieteellinen sosialismi — kaikki ne ovat pikkuasioita „uusien” sosialivallankumouksellisten obskuranttien mielestä. „Onko toivoa aseellisesta kapinasta enemmän tai vähemmän läheisessä (juuri näin on sanottu: „enemmän tai vähemmän läheisessä”) tulevaisuudessa?” kysyy „Vallankumouksellinen Ajatuksettomuus” ja vastaa: „Sellaista toivoa ei ole,

* — „Revolutzionnoje Nedomyslje”, nimitys, jota Lenin käyttää aikaisemmin mainitusta „Revolutzionnaja Mysl” („Vallankumouksellinen Ajatus”) lehdestä. Suom.

siitä ovat kaikki yhtä mieltä” (№ 2, s. 2). Johtopäätös: Venäjällä „poliittinen kumous ei ole suoritehtavissa muuten kuin vallankumouksellisen vähemmistön toimesta” (s. 7). „Syyt, jotka viimeisten kolmen vuoden aikana ovat johtaneet vallankumouksellisten puolueiden epäonnistumiseen, eivät ole olleet satunnaisia, ja mielestämme ne eivät ole riippuneet ainoastaan objektiivisista ehdoista eivätkä ainoastaan taktillisista virheistä, vaan niitä on ollut itse niiden organisaation konseptioissakin” (s. 10): vallankumoukselliset nähkääs asettivat itselleen „mahdottomia tehtäviä” — tahtoivat todella johtaa joukkoja; sosialidemokraatit *saattoivat* eserrät *ymmälle* ja kannustivat heitä, oikean asian — terroristisen taistelun — vahingoksi, ajattelemaan talonpoikaiston järjestämistä ja sen valmentamista yleiseen aseelliseen kapinaan (s. 11). Puolueen äärimmäinen keskitys — „kenraaliperiaate” — „auktoriteettisuuden henki” (s. 12) — siinä pahe. „Vallankumouksellisten mielestä suuri voimakas puolue oli ainoa keino ja tae asetetun päämäärän saavuttamiseksi, mutta he eivät huomanneet sitä, että meillä Venäjän oloissa sellaisen puolueen luominen on käytännöllisesti mahdotonta, eivätkä nähneet sen kaikkia varjopuolia” (s. 12).

Kaiketi riittää! Millainen ajatusten kaos „Revoljutsionaja Myslissä” vallitsee, millaista obskurantismia se saarnaa, millaiseen ensimmäisten vastoinkäymisten aiheuttamaan matalaan poroporvarilliseen epätoivoon, raukkamaisuuteen ja pettymykseen perustuu näennäisesti-vallankumouksellinen ohjelma — siitä ei kannata edes puhua. Edellä esitetyt lainaukset puhuvat itse puolestaan.

Mutta älköön lukija luulko, että nuo tuollaiset järkeilyt ovat yksinkertaisesti vain tuntemattoman ja vähäisen ryhmän sattumalta lörpöttelemää pötyä. Ei, sellainen käsitys olisi virheellinen. Siinä on oma logiikkansa, tuo logiikka kuvastaa pettymystä puolueeseen ja kansanvallankumoukseen, pettymystä *joukkojen* kykyyn käydä välitöntä vallankumoustaistelua. Tuo logiikka kuvastaa intelligenttimäistä hermostuneisuutta ja hysteerisyyttä, sitä, ettei kyetä tekemään johdonmukaista ja sitkeää työtä, ettei osata soveltaa teorian ja taktiikan peruseriaatteita muuttuneisiin olosuhteisiin, ettei osata harjoittaa propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä oloissa, jotka eroavat jyrkästi meillä vielä

äskän vallinneista oloista. Sen sijaan, että kohdistaisivat kaikki voimansa taisteluun sitä pieneläjäin höltyneisyyttä vastaan, joka ei tunkeudu ainoastaan ylempiin, vaan myös alempiin luokkiin, sen sijaan, että liittäisivät hajalliset puoluevoimat entistä lujemmin yhteen, puolustamaan jo koeteltuja vallankumouksellisia periaatteita,— tämän asemesta nuo tasapainonsa menettäneet ihmiset, jotka ovat irtautuneet lujasta luokkapohjasta joukkojen keskuudessa, heittävät yli laidan kaiken, minkä ovat oppineet, ja julistavat „tarkistusta”, s.o. palaamista takaisin vanhaan roskaan, vallankumoukselliseen näpertelyyn, pikkuryhmien hajalliseen toimintaan. Ei mikään näiden pikkuryhmien ja yksityisten henkilöiden sankaruus terroristisessa taistelussa muuta sitä, että *puolue*miehinä he toimivat siten, että se on *hajaannuksen* ilmausta. Ja erikoisen tärkeää on omaksua se totuus,— jonka kaikkien, vallankumouksen tappioita kokeneiden maiden kokemus vahvistaa oikeaksi,— että niin opportunistin masentuneisuudessa kuin terroristin epätoivossakin ilmenee sama psykologia, sama, esimerkiksi pikkuporvariston luokkaerikoisuus.

„Kaikki ovat samaa mieltä siitä, ettei enemmän tai vähemmän läheisessä tulevaisuudessa ole toivoa aseellisesta kapinasta”. Ajatelkaa tätä iskevää ja kaavamaisista fraasia. Nämä ihmiset eivät nähtävästi ole koskaan tulleet ajatelleeksi niitä objektiivisia oloja, jotka synnyttävät ensin laajan poliittisen kriisin ja sitten, tämän kriisin kärjistyessä, kansalaissodan. Ihmiset *ovat pöntänneet päähänsä* aseellisen kapinan „*tunnuksen*”, mutta eivät ole *käsittäneet* tämän tunnuksen merkitystä eivätkä sitä, missä oloissa sitä tulee soveltaa. Senpä tähden he niin kevyesti sinkoavatkin harkitsemattomia, tarkistamattomia tunnuksia heti vallankumouksen ensimmäisten tappioiden jälkeen. Mutta jos nämä ihmiset pitäisivät arvossa marxilaisuutta, XX vuosisadan ainoaa vallankumouksellista teoriaa, jos he ottaisivat oppia Venäjän vallankumousliikkeen historiasta, niin he näkisivät sen eron, joka on olemassa todella vallankumouksellisten tunnusten kehityksen ja fraasin välillä. Sosialidemokraatit eivät esittäneet kapina-„tunnusta” vuonna 1901, jolloin mielenosoitukset pakottivat Krišhevskin ja Martynovin nostamaan „rynnäkkö”-huudon, eivätkä liioin vuosina 1902 ja 1903, jolloin edesmennyt Nadezhdin haukkui vanhan

„Iskran” suunnitelmaa „kirjaviisaudeksi”. Kapinatunnus esitettiin vasta vuoden 1905 tammikuun 9 päivän jälkeen, jolloin yksikään ihminen ei voinut enää epäillä sitä, että yleiskansallinen poliittinen kriisi *oli puhjennut*, että se kärjistyi joukkojen välittömänä liikkeenä, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. Ja tämä kriisi *johti* muutamassa kuu-kaudessa kapinaan.

Mikä opetus tästä seuraa? Se, että meidän on nyt tarkoin seurattava uuden poliittisen kriisin kypsymistä, opetettava joukoille vuoden 1905 opetuksia, opetettava niille, että jokainen kärkevä kriisi on kiertämättömästi kasvava kapinaksi, sekä lujitettava sitä järjestöä, joka esittää tämän tunnuksen kriisin puhkeamishetkellä. Sitä vastoin on hyödytöntä asettaa kysymystä tällä tavoin: „onko toivoa lähimmässä tulevaisuudessa?” Asiantila Venäjällä on sellainen, ettei yksikään vähänkin järkevä sosialisti tohdi ryhtyä ennustelemaan. Ainoa, minkä *tiedämme* ja minkä voimme sanoa, on se, että Venäjä ei voi elää ilman agraarisuhteiden uudelleenjärjestämistä, ilman vanhan maanomistusjärjestelmän täydellistä särkemistä, mutta sen pitää elää. On käynnissä taistelu siitä, onnistuuko Stolypinin suorittaa tämä särkeminen loppuun tilanherrain etujen mukaisesti vai suorittavatko talonpojat *itse* sen työläisten johdolla ja siten kuin se on heille edullista. Sosialidemokraattien tehtävänä on saada joukot ymmärtämään selvästi tämän paisuvan kriisin *taloudellinen* perusta sekä kasvattaa sellainen vakava puoluejärjestö, joka auttaisi kansaa omaksumaan vallankumouksen runsaat opetukset sekä pystyisi *johtamaan* sitä taistelussa, sitten kun kypsymässä olevat voimat kypsyvät uutta vallankumous-„kampanjaa” varten.

Mutta tämä vastaus näyttää tietysti „epämääräiseltä” henkilöistä, jotka eivät pidä „tunnuksia” määrätyn historiallisen ajankohdan luokkakantaisen erittelyn ja huomioonottamisen pohjalla tehtynä käytännön johtopäätöksenä, vaan talismanina, joka on kerta kaikkiaan annettu puolueelle tai virtaukselle. Sellaiset ihmiset eivät ymmärrä, että se, kun ei osata mukauttaa omaa taktiikkaa niiden eroavaisuuksien mukaiseksi, joita on täysin määräytyneiden ja epämääräisten ajankohtien välillä, on poliittisen sivistymättömyyden ja näköpiirin ahtauden tulosta. On lujitettava organisaatiota! Meidän vallankumoukselliset „kirkuja”-sankarimme nyrpistävät halveksuen nenäänsä noin

vaatimattomalle ja naiiville tehtävälle, joka ei lupaa „nyt heti”, viipymättä, jo huomenna mitään melua eikä räiskettä. „Puolueen odotukset eivät ole toteutuneet elämässä”. Ja näin puhutaan vallankumouksen kolmen vuoden jälkeen, vallankumouksen, joka on antanut maailmassa ennen näkemättömän *todistuksen* voimakkaiden puolueiden osuudesta ja merkityksestä! Juuri Venäjän vallankumous osoitti heti ensi kaudellaan, että Plehvenkin komennon⁵⁶ vallitessa *voidaan* luoda *puolue*, joka todella kykenee johtamaan *luokkia*. Puolueemme oli keväällä vuonna 1905 maanalaisen kerhojen liitto; syksyllä siitä tuli *miljoonaisten* proletarijoukkojen puolue. Hyvät herrat, kävikö se „heti” niin vai oliko tällaista tulosta *valmisteltu*, oliko se turvattu hitaalla, sitkeällä, näkymättömällä työllä, jota tehtiin melutta kymmenen vuotta? Ja kun tällaisella ajankohdalla kuin on nykyinen herrat viralliset ja epäviralliset eserrät asettavat *ensi* sijalle tsaarin murhaamisen eivätkä sellaisen *puoluejärjestön* luomista talonpoikaisjoukkojen keskuuteen, joka kykenee takomaan virtauksena esiintyvän trudovikkilaisuuden hyytelömaisestä vallankumouksellisuudesta jotain paljon lujempaa, aatteellisempaa, kestävämpää ja johdonmukaisempaa, niin me sanomme, että narodnikkilainen sosialismi tekee Venäjällä kuolemaa, että se on jo kauan sitten kuollut, että sen johtomiehet tajuavat hämärästi kärsineensä „vararikon” narodnikkeina heti kansanvallankumouksen ensimmäisen kamppailun aikana.

Me emme odottaneet talonpoikien kykenevän esittämään vallankumouksessa johtavaa tai edes itsenäistä osaa, emmekä me masennu ensimmäisen kamppailun epäonnistumisesta, kamppailun, joka osoitti, että vallankumouksellisdemokraattiset, vaikkakin peräti hämärät ja hatarat aatteet ovat levinneet äärettömän laajalti talonpoikaiston keskuudessa. Ja me pystymme tekemään taaskin työtä yhtä johdonmukaisesti ja sitkeästi kuin teimme ennen vallankumousta, jotta puolueen perinteet säilyisivät, jotta puolue lujittuisi ja voisi *toisen* kamppailun aikana johtaa ei 2—3 miljoonaa proletaria, vaan viisin ja kymmenin kerroin suurempia joukkoja. Te ette usko tähän tehtävään? se on teistä ikävä? Menkää sen tien, kunnioitetut herrat: te ette ole vallankumouksellisia, vaan pelkkiä kirjokujia!

Ja yhtä hihkuvasti teidän virallinen äänenkannattajanne asettaa kysymyksen osallistumisesta III Duumaan *. „Znamja Trudan” 10.—11. numerossa eräs hihkuja tekee pilkkaa III Duuman sosialidemokraattiedustajaimme *virheitä* ja huudahtaa heidän lausuntojensa johdosta: „Kuka tietää noista lausunnoista, noista äänestyksistä ja äänestyksestä pidättäytymisistä?” (s. 11).

Siihen me sanomme: niin, meidän sosialidemokraattiset edustajamme III Duumassa tekivät paljon virheitä. Ja juuri tämä esimerkki, jonka eserrät ovat suvainneet ottaa, osoittaa, miten erilaista on *työväenpuolueen* ja *intelligenttiryhmän* suhtautuminen asiaan. Työväenpuolue käsittää, että poliittisen hiljaisuuden ja hajaannuksen kaudella tämä hajaannus ilmenee kiertämättömästi myös Duuman edustajaryhmässä, johon meillä III Duumassa saattoi keskittyä huomattavimpia puoluevoimia vieläkin vähemmän kuin oli toisessa Duumassa. Sen tähden työväenpuolue arvostelee ja oikaisee edustajiensa tekemiä virheitä; jokainen järjestö, käsiteltyään jokaisen puheen ja tultuaan johtopäätökseen, että sellainen ja sellainen lausunto tai esiintyminen oli virhe, antaa aineistoa joukkojen poliittista esiintymistä varten. Olkaa huolettu, herrat eserrät: poliittisen kriisin kärjistymishetkellä meidän puolue ryhmämme ja joka tapauksessa meidän duumaryhmämme jäsenet ainakin *kykenevät täyttämään velvollisuutensa*. Ja me arvostelemme heidän virheitään julkisesti, avoimesti joukkojen edessä. Tästä arvostelusta ottavat oppia edustajat, siitä ottavat oppia luokat, siitä oppii puolue, joka on nähnyt vaikeita aikoja ja tietää, että vaikeasta tilanteesta voidaan selviytyä kunniakkaasti vain *kaikkien* järjestöjen sitkeällä ja lujalla työllä eikä hihkumisella. „Proletari”, ulkomailla ilmestyvänä sanomalehtenä, piti velvollisuutenaan antaa varoen

* Ks. eserrien boikottitaktiikan yksityiskohtaista erittelyä „Proletari” lehdessä 18. numerossa — kirjoituksessa „Nurinpäin käännettyä parlamenttikretinismää”. Jo vuoden 1907 syksyllä eserrät, jotka olivat kehottavinaan noudattamaan todella vallankumouksellista boikottiperinnettä, todellisuudessa madaltivat tätä perinnettä, tekivät sen tyhjäksi vaihtamalla salavihkua vallankumouksellisen *hyökkäysboikotin* surkeaan ja voimattomaan „osallistumisesta kieltäytymiseen”... Jo silloin he uskottelivat herkkäuskoiselle yleisölle, että kun „käännetään selkä” taantumuksellisuudelle Duumalle, niin se merkitsee mukamas „suuren moraalisen” tappion aiheuttamista hallitukselle sekä „ensimmäisen vakavan askelen” ottamista „poliittisen yleiskuvan muuttamisen suuntaan”.

Ja jo silloin heti me paljastimme, millaista on todella luonteeltaan tuo „vallankumouksellinen retoriikka... niiden herjien retoriikka, jotka eivät ujostele näiivin puolueainostuksen nimessä aiheuttaa sekaannusta joukkojen keskuudessa”.

neuvoja kaukaa, mutta sekin esitti avoimesti toimenpiteitä edustajaryhmän työn parantamiseksi. Puolueemme harjoittama julkinen arvostelu edustajaryhmän työn ohella saa aikaan sen, että joukot tulevat tuntemaan niin Duumassa esitetyt lausunnot kuin senkin, minkä *luontoisia* ovat puolueen niihin tekemät oikaisut. Ja jos tällaisina ajankohtina, jolloin puoluejärjestöjä ja puoluelehdistöä vaivaa suuri hajaannus, ei osata antaa arvoa duumapuheille, niin se merkitsee, että ollaan peräti intelligenttimäisen kevytmielisiä.

Herrat eserrät eivät käsitä, mikä merkitys on julkisilla sosialistisilla esiintymisillä, silloin kun niitä suoraan arvostellaan ja oikaistaan omissa puoluelehdissä. Herrat eserrät pitävät parempana vaieta *omien* toimihenkilöidensä virheistä: siitä muistutti taas kerran „Znamja Truda” lehden 10.—11. numero sättimällä meitä „halpamaisista” puheistamme Gershunin kadettirakkauden johdosta. Olemme jo aikoja sitten sanoneet mielipiteemme tästä kysymyksestä * emmekä olisi toistaneet sitä ehdottomasti nyt, näin pian tämän miehen kuoleman jälkeen, miehen, jota tsaarin pyövelit piinasivat ja joka uskollisuudellaan vallankumoukselliselle järjestölle on ansainnut syvän kunnioituksen. Mutta koska herrat eserrät mielivät nostaa tämän kysymyksen, niin vastaamme. Te ette voi vastata meille millään muulla kuin haukkumisilla, herrat, te ette voi sanoa suoraan ja avoimesti, kuka teistä hyväksyy Gershunin kannan, jonka hän esitti sosialistivallankumouksellisten puolueen helmikuun (v. 1907) edustajakokouksessa, ja kuka teistä ei sitä hyväksy. Te ette voi vastata asiallisesti ettekä paljastaa johtajienne virheitä, osoittaa heidän kannattajiensa lukua j.n.e., sillä teillä ei ole *puoluetta*, te ette pidä arvossa joukkojen kasvattamista yksilöiden, lausuntojen, suuntien ja suuntavivahteiden avoimen arvostelun avulla.

Työväenluokka kykenee kasvattamaan ja karaisemaan järjestönsä arvostelemalla avoimesti edustajiaan. Se ei tapahdu käden käänteessä, se ei tapahdu kahnauksitta, taistelutta eikä vaivatta, mutta *me ratkaisemme* sen vaikean tehtävän, jonka vaikea tapahtumain käänne on meille asettanut: julkisten duumaesiintymisten ja illegaalisen puolue-

* Ks. Teokset, 13. osa, ss. 140—147. *Toim.*

toiminnan toisiinsa yhdistämisen. Tämän tehtävän ratkaisemisessa tulee näkyviin vallankumouksen ensi kamppailun läpikäyneen puolueen kypsyys,— tämän tehtävän ratkaisemisessa saadaan tae siitä, että toisessa kamppailussa proletariaatti kykenee sosialidemokratian johtamana taistelemaan taitavammin ja paremmin yhteenliittyneenä ja saamaan ratkaisevamman voiton.

„Proletari” № 32,
heinäkuun 2 (15) pnä 1908

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan